ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ 10 Τ.Τ. 102 — Τηλ. 5233.942 • ΜΑΡΤΗΣ 1980 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ

«ΚΙ' Ο ΧΟΡΟΣ... ΚΑΛΑ ΚΡΑΤΕΙ»

Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία καὶ μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς πραγματοποιήθηκε τὴν Παρασκευή, 7. 3.1980, στὸ κέντρο «ΚΑΣΤΕΛΟ» ὁ ἐτήσιος χορὸς τοῦ Συλλόγου.

Ἡ εὐρύχωρη αἴθουσα τοῦ κέντρου ἦταν κατάμεστη καὶ μάλιστα κατὰ πλειοψηφία ἀπὸ τὶς νέες καὶ σχετικὰ νεοφερμένες ἀπὸ τὸ χωριὸ γενιὲς τῶν Καναλιωτῶν, ποὺ συνεχίζοντας τὴν καθιερωμένη πιὰ παράδοση μὲ τὸ κέφι καὶ τὴ ζωντάνια τους ἔδωσαν καὶ τὸν ἀνάλογο τόνο καὶ ἔμφαση στὴν ὅλη ἐκδήλωση.

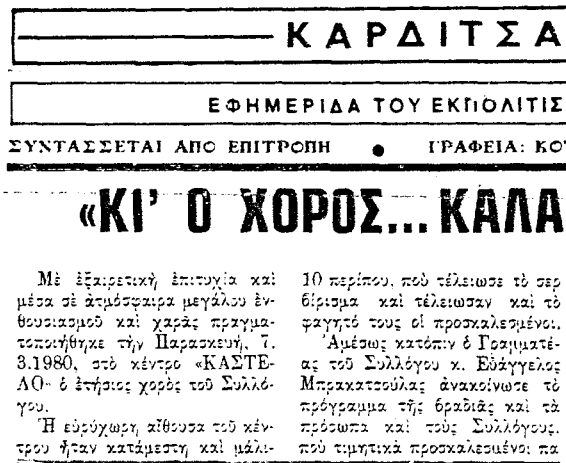

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπὸ τὸ χορό.

Ἐπίσης κι αὐτὴ τὴ φορὰ ἀρκετοὶ σχετικὰ ἦταν καὶ οἱ Καναλιῶτες ποὺ ἤρθαν ἀπὸ τὸ χωριό, γιὰ νὰ καμαρώσουν τοὺς δικούς τους, ἀλλὰ καὶ νὰ παραβρεθοῦν στὴν ὡραία αὐτὴ βραδιὰ μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς παλιοὺς γνωστοὺς καὶ φίλους. Πρῶτος ἀνάμεσά τους ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητας κ. Παναγιώτης Χριστοδούλου.

Τὸ πρόγραμμα τῆς βραδιᾶς ἄρχισε μὲ λαϊκὴ μουσικὴ καὶ λαϊκὰ τραγούδια, ποὺ περιλαμβάνονταν στὸ πρόγραμμα τοῦ κέντρου. Καὶ αὐτό, φυσικά, ὡς τὶς 10 περίπου, ποὺ τέλειωσε τὸ σερβίρισμα καὶ τέλειωσαν καὶ τὸ φαγητό τους οἱ προσκαλεσμένοι.

Ἀμέσως κατόπιν ὁ Γραμματέας τοῦ Συλλόγου κ. Εὐάγγελος Μπρακατσούλας ἀνακοίνωσε τὸ πρόγραμμα τῆς βραδιᾶς καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς Συλλόγους, ποὺ τιμητικὰ προσκαλεσμένοι παραβρίσκονταν στὴν αἴθουσα ἢ χαιρετοῦσαν μὲ τηλεγραφήματά τους τὴν ἐκδήλωση.

Στὴ συνέχεια ὁ πρόεδρος κ. Χριστοδούλου ἀπηύθυνε τὸ χαιρετισμὸ καὶ τὶς εὐχές του γιὰ συνεχῆ πρόοδο καὶ εὐτυχία ἀπὸ μέρους του καὶ ἀπὸ μέρους ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ πρὸς ὅλους τοὺς παρευρισκομένους. Ὁ κ. Χριστοδούλου κάλεσε τὰ ξενιτεμένα τέκνα τοῦ χωριοῦ νὰ θυμοῦνται πάντα τὸν τόπο ἀπ' ὅπου ξεκίνησαν καὶ νὰ ἔχουν στραμμένα μὲ ἀγάπη καὶ ἐνδιαφέρον τὰ βλέμματά τους πρὸς αὐτόν.

Τὸ λόγο πῆρε ἀμέσως ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Δημήτριος Γιαννακός, ὁ ὁποῖος καλοσώρισε στὴν ἐκδήλωση ὅλους τοὺς Καναλιῶτες καὶ τοὺς φίλους των καὶ ἐξέφρασε τὶς θερμότατες εὐχαριστίες τοῦ Δ) κοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴ συμμετοχή τους, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴ ποὺ κάνουν στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο μὲ τὴν τέτοια καταπληκτικὴ ἀνταπόκρισή τους στὴν πρόσκλησή τοῦ ἐτησίου χοροῦ τοῦ Συλλόγου.

Στὴ συνέχεια ἀναφέρθηκε σύντομα στὶς δραστηριότητες τοῦ Συλλόγου καὶ κάλεσε ὅλους τοὺς Καναλιῶτες νὰ βοηθήσουν τὸ Δ. Συμβούλιο γ' ἀνταποκριθεῖ ἔβαν ποιητικότερα στὶς μεγάλες ὑποχρεώσεις του. Εἰδικότερα τόνισε τὴν ἀνάγκη νὰ συντρέξουν τὴν προσπάθεια τοῦ Δ) κοῦ Συμβουλίου στὴν καθιέρωση τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Αὐγούστου καὶ στὴν ἔκδοση τῆς ἐφημερίδας, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ γίνει τὸ ὄργανο προβολῆς τῆς πνευματικῆς καὶ πολιτιστικῆς προσπάθειας ὅλων τῶν Καναλιωτῶν, ποὺ δὲν εἶναι καθόλου λίγοι. Ὁ καθένας ποὺ μπορεῖ, πρέπει νὰ προσφέρει τὴ συνεργασία του καὶ τὴ βοήθειά του, γιὰ νὰ γίνει καὶ ἡ βελτίωση τῆς ὅλης μεγαλύτερη καὶ ἡ ἔκδοσή της συχνότερη καὶ ἡ κυκλοφορία της εὐρύτερη.

Ἀκολούθως ὁ Γραμματέας τοῦ Συλλόγου κάλεσε τὸν ἐπίτιμο πρόεδρο τοῦ Συλλόγου στρατηγὸ κ. Ἀθανάσιο Ντενίση μὲ τοὺς ἐπίσημα προσκαλεσμένους καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ) κοῦ Συμβουλίου, νὰ σύρει πρῶτος τὸ χορὸ καὶ ν' ἀνοίξει ἔτσι τὸ χορευτικὸ πρόγραμμα τῆς βραδιᾶς.

Ὕστερα κατέκλυσαν τὴν πίστα ὅσες ἄλλες παρέες ἤθελαν, ποὺ ὅμως γρήγορα ἀνακατέφτηκαν καὶ ἔγινε ἕνας τρικούβερτος χορός, μὲ κυρίαρχους, ὅπως συνήθως, τοὺς ἑλληνικούς, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐνδιάμεσους τοὺς κλασικοὺς εὐρωπαϊκοὺς καὶ τοὺς μοντέρνους, ὁ ὁποῖος κράτησε, μὲ ἀδιάπτωτη καὶ ἀναζωπυρούμενη ἔνταση, μέχρι τὸ ἐπιτρεπόμενο ὅριο, δυστυχῶς, ὡς τὶς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ὅμως, ὄχι λιγότερη χαρὰ σκόρπισε καὶ ἡ λαχειοφόρος ἀγορά, ποὺ χωρὶς νὰ διατεθεῖ ἰδιαίτερος χρόνος καὶ νὰ παρακωλυθεῖ ὁ χορός, μ' ἔξυπνο τρόπο στὴν κλήρωση, ἔγινε ἐνδιάμεσα καὶ φόρτωσε ἀρκετοὺς τυχεροὺς μὲ πλούσια δῶρα, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα προσφέραν δωρεὰν γνωστὲς ἑταιρεῖες, καταστήματα καὶ γνωριμοί μας, ποὺ ζοῦν καὶ εὐδοκιμοῦν στὴν Ἀθήνα.

Στὴν ὅλη ἐπιτυχία τοῦ χοροῦ συνετέλεσε ἡ ἄρτια ὀργάνωσή του ἀπὸ τὸ Δ) κὸ Συμβούλιο, τὸ ὁποῖο μὲ ἐγκαρδιότητα ὑποδέχονταν στὴν εἴσοδο τοῦ κέντρου ὅλους τοὺς προσερχομένους, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρκετὰ ἱκανοποιητική, ὀργήστρα, οἱ τραγουδιστές, οἱ τραγουδίστριες, ποσπάντων ὁ γνωστότερος σ' ὅλους Λάκης Χαλκιάς, καθὼς καὶ τὸ ἄλλο προσωπικὸ τοῦ κέντρου.

Τὸ κλεῖσιμο ἀντίγραψε καὶ φύσ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 4)

ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Μετὰ ἀπὸ πολλὲς συζητήσεις καὶ συνεργασίες μὲ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο τοῦ χωριοῦ μας, τὸ Δ)κὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας ὁμόφωνα ἀποφάσισε:

Ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωση τῆς ἀγορᾶς τῶν σωλήνων καὶ ἐξαρτημάτων τῶν κεντρικῶν ἀγωγῶν τῆς ἀποχέτευσης τοῦ χωριοῦ μας, ποὺ θὰ καλύψει ὁλόκληρο τὸ χωριό.

Τὰ χρήματα ποὺ διαθέτει αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ Σύλλογός μας εἶναι περίπου 250.000 δρχ. Ἀπὸ πρόχειρη μελέτη ποὺ ἔγινε ὑπολογίζεται ὅτι ὅλο τὸ κόστος τῶν παραπάνω ὑλικῶν θὰ φθάσει περίπου τὶς 500.000 δρχ. Ἀπὸ τὸ Διοικ. Συμβούλιο ἔγιναν καὶ γίνονται ἐνέργειες γιὰ νὰ καλυφθεῖ τὸ ὑπόλοιπο ποσὸν ἀπὸ διαφόρους φορεῖς. Τὴν προσπάθεια ποὺ ξεκίνησε τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο τοῦ χωριοῦ μας στέλνοντας ἐπιστολὲς στὰ μέλη γιὰ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τὴν ἀναλαμβάνει ὁλόκληρη ὁ Σύλλογός μας.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ ἀπόφασή μας εἶναι σωστή· θὰ ἐκτιμηθεῖ κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο ἀπὸ τὰ μέλη μας καὶ γενικὰ ἀπὸ τοὺς συγχωριανούς μας, γιατὶ θὰ λύσει τὸ ζωτικότερο πρόβλημα τοῦ χωριοῦ μας.

Τὸ ἀποχετευτικὸ ἔργο ὑγείας καὶ πολιτισμοῦ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑ

Αὐτὸ τὸν καιρὸ ἡ κοινότητά μας ἔβαλε σὰν στόχο καὶ πρόγραμμα τὴν κατασκευὴ ἑνὸς μεγάλου, ὅσο καὶ ἀπαραίτητου, ἔργου: ὠφέλιμου σ' ὅλους τοὺς κατοίκους της. Πρόκειται γιὰ τὸ ἀποχετευτικό.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνουμε πολὺ γιὰ τὴ σημασία καὶ τὶς εὐρύτατες προοπτικὲς ποὺ διανοίγονται γιὰ τὸ χωριό μας, μὲ τὴν ὁλοκλήρωση αὐτοῦ τοῦ ἔργου. Ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς ὑγείας θὰ συντελέσει στὴν ἀποκάθαρση ὅλων τῶν περιοχῶν καὶ τμημάτων τοῦ χωριοῦ μας. Θὰ μποροῦν ἐπίσης οἱ κάτοικοί του νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ νερὸ ἄφθονο, δίχως νὰ νοιάζονται ποῦ θὰ τὸ χύσουν καὶ ποῦ θὰ πάει. Καὶ ἀκόμα ὅτ φύγουν ἀπὸ τοὺς δρόμους καὶ τὰ σπίτια οἱ βρωμιὲς καὶ οἱ λάσπες, ποὺ τόσο κακοφημίζουν τὸ χωριό. Τέλος, θὰ ἀξιοποιηθοῦν τὰ μπάνια ποὺ ὑπάρχουν σήμερα στὰ σπίτια καὶ θὰ ἀνοίξει πλάτα ὁ δρόμος νὰ κτισθοῦν καινούργια.

Καὶ φυσικὰ τὸ χωριὸ θὰ ἀποκτήσει, μετὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἔργου, νέα φυσιογνωμία, μιὰ ἄλλη ὄψη, πιὸ ὑγιεινή, πιὸ καθαρὴ καὶ πιὸ πολιτισμένη. Ὁ κόσμος, οἱ ξενιτεμένοι μας καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο συνδέονται μὲ τὸ χωριό μας, θὰ μπορεῖν, ἄφοβα πλέον, νὰ ἐπισκέπτονται τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς συγχωριανοὺς φίλους μας, ξέροντας πὼς ἐκεῖ θὰ βροῦν τὴν παστρικὴ λάτρα καὶ τὴ δυνατότητα νὰ πάρουν τὸ μπάνιο τους, δίχως νὰ ἐνοχλήσουν τοὺς ἄλλους κατοίκους. Καί, ὅπως εἶναι ἐπόμενο, ὅλα αὐτὰ θὰ δώσουν στὸ χωριό μας καὶ κοῦρος καὶ γόητρο καὶ πρωτοπορεία, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὰ πλεονεκτήματα, μιὰ ποὺ θὰ αὐξηθοῦν οἱ ἐπισκέπτες ἀλλὰ καὶ οἱ παραθεριστές.

Δὲν εἶναι δὲ καὶ τόσο πολυδ πανο τὸ ἔργο αὐτό, σὲ σχέση β βαια μὲ τοὺς σκοποὺς ποὺ καλ ται νὰ ἐξυπηρετήσει. Ἔχουμε προνόμιο νὰ ἔχουμε ἐξέχουσα κ εὐνοϊκὴ θέση γιὰ μιὰ τέτοια προ πάθεια. Μὲ ἄλλα λόγια τὸ χωρ μας ἔχει κλίση καὶ γιὰ τὸ λό αὐτὸ εὔκολη ρύση. Τὸ σταθερὸ πέδαφός του, ἐξ ἄλλου, δίνει δυνατότητα τῆς κατασκευῆς τ πρωτευόντων καὶ τῶν ἄλλων ἀγ γῶν χωρὶς τὴν ἀνάγκη κατασκ ῆς ἔργων ὑποδομῆς.

Τέλος δυνατότητα τὸ χωριὸ μ νὰ συνεισφέρει στὴν προσπάθ αὐτὴ ἔχει. Καὶ μὲ προσωπικὴ ἐ γασία, γιὰ ὅσους εἶναι τοῦτο ἐ νατό, καὶ μὲ χρήματα, ἰδιαίτε ἀπὸ τοὺς ξενητεμένους, καὶ συμβολὴ τῶν ἐπιστημόνων του γνώσεις τεχνικὲς ἢ σὲ ἄλλα ἀπ ραίτητα. Ἀρκεῖ νὰ κινητοποιηθ με ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νοιώσουμε τὴ σημασία καὶ τὴν ποτελεσματικότητα καὶ γενιμό τα τῆς προσπάθειας.

Δίχως ἐγωισμοὺς θὰ λέγαμε π τὸ χωριό μας φημίζεται γιὰ πρωτοπόρες λύσεις ποὺ δίνει ο ἐκπολιτιστικὰ καὶ ἄλλα θέματ γιὰ τοὺς ἀγῶνες τῶν κατοίκων ν' ἀλλάξουν, νὰ βελτιώσουν ζωή τους καὶ νὰ τὴν ἀνεβάσουν κόμα ψηλότερα.

Χρέος ἔχουμε καὶ αὐτὴ τὴ ρὰ ὅλοι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἰδιαί ρες προτιμήσεις ἢ ἀπόψεις, ἐ ἐγωϊσμοὺς ἢ καὶ πικρίες ἐνδε μενα, ἀνεξάρτητα τέλος ἀπὸ ποιοδήποτε ἐπιφυλάξεις, νὰ σουμε ἕνα χέρι καὶ νὰ παλαίψ με ἀδελφωμένοι, γιὰ νὰ νικήσ με καὶ τώρα, γιὰ νὰ κερδίσο καὶ αὐτὴ τὴ μάχη, τὴ μάχη πρεσόδου καὶ τοῦ ἐκπολιτισ τὴ μάχη τῆς ὑγείας καὶ τῆς κοπῆς.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Παθήματα - Μαθήματα

Ὑπάρχουν παροιμίες ποὺ λέει ὁ λαός μας, οἱ ὁποῖες εἶναι πραγματικὰ περισσοπούδαστες: ὅπως ὁ πα θὴς - μαθὴς ἢ τὰ παθήματα γίνονται μαθήματα.

Θυμᾶμαι μιὰ περίπτωση παθήματος τοῦ ἀγαπητοῦ συγχωριανοῦ μου Μ..., ποὺ μοῦ τὴν διηγήθηκε πρὶν ἀπὸ 25 χρόνια, ποὺ εἶχε πάθει τὸ ἑξῆς:

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ὁ Μ. εἶχε στὰ Κανάλια δύο μονιάρια μὲ τὰ ὁποῖα ὄργωνε τὰ χωράφια του καὶ ἔκανε ὅλες τὶς ἄλλες ἀγροτικὲς ἀσχολίες. Ἐκεῖ ποὺ τὰ πράγματα πήγαιναν καλὰ τὸ ἕνα μονιάρι ψόφησε. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μαζέψει χρήματα καὶ νὰ πάει στὸ πα νὰ ἀγοράσει ἕνα κολὸ μονι Ὅταν τὰ μάζεψε, τὰ ἔβαλε τσέπη του καὶ ἕνα πρωϊνὸ Δευτέρας, μὲ τὴν εἰκὴ τῆς γυ καις του, ξεκίνησε γιὰ τὰ Τρίκ ποὺ γινόταν παζάρι γιὰ νὰ ἀγ σει μονιάρι.

Στὸ παζάρι τῶν Τρικάλων κε ἕναν Βουνεσιώτη ζωέμπορον τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώσει τὰ μονιάρια ποὺ εἶχε τὸ καλ ρο, μικρὸ στὴν ἡλικία, γιὰ νὰ ἔχει γιὰ πολλὰ χρόνια.

Ὁ Βουνεσιώτης ἦταν μόνον ἔμπορος καὶ ὄχι ἐκοντοχάφια

(Συνέχεια στὴ σελίδα

ΒΡΥΣΗ ΜΟΥ ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΑ

Ἐδῶ γίνονται τὰ γλέντια καὶ οἱ χοροί. Ἐδῶ χορεύουν οἱ νύφες, οἱ γαμποροὶ καὶ τὸ συγκενολόϊ, μετὰ τὰ στέφανα. (Στὰ παλιὰ χρόνια γίνονταν χορὸς καὶ ἔξω ἀπὸ τὴ πρώτη ἐκκλησία ποὺ τὸ μέρος ἦταν ἀνοιχτὸ σὰν πλατεία).

Ἐδῶ γίνεται ὁ χορὸς τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ πανηγυριοῦ.

Αὐτὸς ὁ τόπος ἄλλαξε μορφὴ πολλὲς φορές. Τὴ σημερινὴ μορφὴ - μερικῶς - τὴν πῆρε τὸ 1930 ποὺ τσιμεντοστρώθηκε καὶ μετατοπίστηκαν οἱ βρύσες πρὸς τὰ πίσω. Στὰ κατοπινὰ χρόνια γκρέμισαν καὶ τὸ καφενεῖο τοῦ Τσιουτζιούρη, καὶ ἐπεκτάθηκε μέχρι κάτω στὸ ρέμμα, ὅπως εἶναι σήμερα.

Πρὶν ἰσοπεδωθεῖ, φαίνονταν τὸ ρέμμα τὸ χατζιαρέϊκο, ποὺ σ' ἕνα σημεῖο, εἶχε ἕνα ὑποφερτὸ μονοπάτι καὶ περνούσαμε, πρὸς τὰ πέρα κατ' τὴν ἐκκλησία, ἢ τοὺς ἄλλους μαχαλάδες.

Πιὸ δῶ ἦταν οἱ βρύσες —πρὶν μετατοπιστοῦν— καὶ κάτι θολωτὲς ἀποθῆκες ποὺ βρίσκονται καὶ σήμερα ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴν πλατεία. Στὴν συνέχεια ἦταν τὰ παλιὰ σπίτια, τὰ Ριζέϊκα.

Καθὼς θυμᾶται ἡ θειά μου ἡ Βαγγελή, 90 χρονῶν τώρα, σὰν ἦταν μικρὴ, ἤρθε μὲ φόβο στὶς βρύσες νὰ γεμίσει τὴ βυτσέλα.

Οἱ Τοῦρκοι παραφύλαγαν ἐκεῖ καὶ ἅρπαζαν τὶς βαρέλες ἀπ' τὶς γυναῖκες γιὰ νὰ κουβαλήσουν νερὸ ἀπάνω στὰ Ταμπούργια. Ἐκείνη τὴν ὥρα γιὰ νὰ γεμίσει περίμενε ἐκεῖ ἡ Ἀσπασία τοῦ Λιάκου, κατά τι μεγαλύτερή της. Μόλις εἶδε αὐτὸ ποὺ γίνονταν ἁρπάζει τὴ βαρέλα της ἄδεια στὸν ὦμο καὶ σβιντζούρη, ἔκαψε πέρα γιὰ νὰ μὴν τῆς τὴν πάρουν, καὶ ἔτσι τὴ γλύτωσε.

Ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ρέμμα ἦταν μιὰ κοράγκα, μπροστὰ στοῦ Μανθέα, μὲ τὸ γύφτικο τοῦ Μπαρούτα, ποὺ μεταφέρθηκε ἀπ' τὰ κελιὰ τῆς ἐκκλησίας ποὺ ἦταν παλιότερα.

Παραπέρα ἦταν ὁ φοῦρνος, τοῦ Κυριάκη. Γι' αὐτὸν μοῦλεγε ὁ μπάρμπας μου ὁ Ἀριστείδης:

— Φόντας ἤμαν μικρὸς πάαινα τρούρα στὴν πλατεία, στοῦ σκουλείου κι' ἔφτανα ὡς πέρα στοῦ Καρκατσιόλη κι' πλιοῦσα σμίτια ἀπ' τοῦ φούρνου μας, νιὰ πιντάρα τοῦ ἕνα... Καὶ πραγματικὰ ὁ μπάρμπας μὲ τὸν ἀδελφό του Λαμπράκη πουλοῦσαν κουλούρια ποὺ τάχουν περασμένα σὲ μιὰ βίτσα.

Ὁ ἱστορικὸς ἄμπλας ἔγινε ἡ πρώτη βρυσούλα στὸ χωριό, καὶ ὀνομάστηκε τοῦ Ζαχαράκη γιατὶ ἐκεῖ σιμὰ ἦταν τὸ σπίτι τοῦ Ζαχαράκη. Φαίνεται πὼς αὐτὸν τὸν ἄφεσαν πολὺ τὰ κοψίδια καὶ φώναζε καταῆ ἀπ' τὴν πλατεῖα ψηλὰ στὸ σπίτι.

— Νὰ θκιάσι οὐγδόντα κιφτέδμις!...

Ἐκεῖ μπροστά, στὴ μικρὴ βρύση, ἦταν μιὰ γούρνα ἀδαθῆς ποὺ χρησίμευε γιὰ σφαγεῖο. Ἔπεφταν μέσα τὰ αἵματα καὶ ἕνα αὐλάκι τὰ ὁδηγοῦσε στὸ ρέμμα. Τὰ σφάγια τὰ σέρναν μετὰ σὲ διάφορα σημεῖα καὶ τὰ βαριὰ τὰ πουλοῦσαν, τσιαχίζοντάς τα ἀπάνω στὸ ἴδιο τομάρι τους, ποὺ τὸ εἶχαν γδάρει, σὲ ἕνα κατρεβδξιλο, καὶ τὰ πουλοῦσαν ἀπὸ καταῆ.

Γι' αὐτὸ μοῦδωσε μιὰ εἰκόνα ὁ Παναγιώτης Καπούλας, ποὺ μ' ἄφεσε νὰ ἀκούω τὴν ἀπλή του προφορὰ στὴ δική μας γλῶσσα.

— Ἐκείνα τὰ χρόνια ξιάπλονταν καταῆ ἰδωῖα στὴ βρύσ(η) δέκα κιφάλια γιλάδια, οἱ χασάδες. Ἔπιρνις δυὸ τρεῖς οὐκάδες κι δὲ σὶ χάλιβαν παράδες. Ὅποιντι εἶχις. Τόβανις στὴ φοιντιὰ κ' ἔβγανις ἀπ' τοῦ τσκάλι κ' ἔτρωνῖς. Ἤταν μπόλικ(α).

Ἡ Καφρίτσας, ἡ Μπαζντέκς, ἡ Παντίλη Βάλλας, ἡ Κοικκίνς, ἡ Γιώργου Κατέρς...

Μπακάλικα ἦταν τοῦ Λουκᾶ, τοῦ Βασίλη Πόλια, τοῦ Γιοιργοιβάϊον κ' ἄλλα.

Τσαγκάρικα ἦταν ἀρκετά. Παλαιότεροι μπαλωματῆδες ἦταν ὁ Ξούρης, ὁ Θανάσης Τσούλας, ὁ Μαμούρης καθὼς καὶ ὁ Σιφρίκας. Αὐτὸς εἶχε τὸ μαγαζὶ κάτω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ Ζαχαράκη καὶ χαιροιταν τὴ δροσιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τὸ κρύο νερὸ τῆς βρισούλας. Καὶ συχνὰ ἔλεγε: "Ἔρα καταλαμένε κοσμάκη, τί τρυβᾶς κάτου στὸν κάμπο. Ἐκεῖ στὸ μαγαζὶ εἶχε καὶ καναδὺο σπαζοκαρέκλες καὶ πρόσφερνε καὶ τσίπουρο, μὲ μεζέ. Ἔβανε πρῶτα τὸ τσίπουρο, καὶ μετὰ ἔβγανε πιπεριὲς ἀπ' τὸ τσουκάλι νὰ προσφέρει μὲ τὰ ἴδια ἐκεῖνα χέρια ποὺ ἔπιανε τὰ πετσά, μέσα στὴ λεκάνη ποὺ τ' ἀνακάτευε γιὰ νὰ μαλακώσουν. Ἤταν σὲ τέτοιο βαθμὸ τότε ὁ κόσμος ἁπλοϊκὸς καὶ ἤταν τόσο σπάνιες οἱ ἀρρωστιες. Εἶχε καὶ λίγο πρᾶγμα σὰν μπακάλικο, καὶ ἔδινε εἴκοσι τσίπρα στὴ δραχμή.

Κοιφεῖα ἦταν κάμποσα καὶ στεγάζονταν μέσα σὲ μιὰ ἄκρια τῶν καφενείων. Ἤταν ὁ Τσόλας, ὁ Μπακάλης, μὲ χαρακτηριστικότερο τύπο τὸν Παναή, τὸ Ντάβανο. Κονταικτός, λιγοστός, μὲ τὸ μουστάκι στριμμένο, φοροῦσε μιὰ περισκελίδα φουσκωτή, ποὺ κοίμπωνε στὰ πλάγια ἀπ' τὶς γάμπες του μὲ κουμπιὰ καὶ στὰ πόδια φοροῦσε τσαρούχια μὲ φοῦντες. Ἐκτὸς ποὺ σὲ ξούριζε στὴν «τρίχα» ὁ Παναῆς εἶχε καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ «βάζει» στραμπουλημένα ἢ σπασμένα ἄκρα στὸν τόπο τους. Ἤταν δηλαδὴ ἐμπειροτέχνης ὀρθοπεδικός, καὶ σὲ κάθε τέτοια ἀνάγκη λέγαμε νὰ τὸν πᾶς στὸ Μπόϊα. Ἔτσι τὸν λέγαν.

Καφενεῖα ἀπ' τὰ παλιότερα θυμᾶμαι τοῦ Παναγιώτακη στὸ παλιὸ σπίτι τοῦ Πάσχου. Τοῦ Ζήση τοῦ παπποῦ, μὲ τὴν πεζούλα ψηλὰ καὶ τὰ σκαλοπάτια, ποὺ φοροῦσε τὸ χαρακτηριστικὸ σκοῦφο, στὸ κεφάλι. Τοῦ Τσαρούχα ποὺ κάτνιζε καὶ ναργιλέ. Τοῦ Ἀποστολάκη Μπέκου, ποὺ μάζευε τὴν παρέα του ὀρθια στὸν πάγκο καὶ τοὺς βοηθοῦσε κ' αὐτὸς στὸ ἄδιασμα τῆς μούστρας ἀπ' τὸ ρακί. Γιὰ μεζὲς ἐκεῖ κυριαρχοῦσε ἡ ἐλιά. Στὴν πόρτα περιμέναμε ποιὸς θὰ προπίσει τὰ κοκκαλάκια ποὺ πετοῦσαν στὸ πάτωμα γιὰ νὰ παίξουμε ἢ νὰ τριπήσουμε μὲ τὸ τσαγκρασούφλι νὰ τὰ κάνουμε κομπολόϊ. Τοῦ Τσιουτζιούρη ποὺ γιὰ χρόνια εἶχε ὁ Σεραφεὶμ Παπαπροστόλου. Ἐκεῖνα τὰ χρόνια δὲν ὑπῆρχαν βρύσες στὰ καφενεῖα μέσα καὶ ὅλοι οἱ καφετζῆδες κουβαλοῦσαν ἀπ' τὶς βρύσες νερό.

Θυμᾶμαι σὰν τώρα τὸ Σεραφεὶμ πόσα δρομολόγια τὴν ἡμέρα ἔκανε, ἀπ' τὸ καφενεῖο στὴ βρύση γιὰ νὰ πλένει τὰ φλιτζάνια καὶ νὰ προσφέρει νερὸ μαζὶ μὲ τὸν καφέ, τὸ λουκούμι στὴν ὀδοντογλυφίδα, ἢ τὸ ὑποβούχιο (Βανίλια).

Σ' αὐτὸ τὸ καφενεῖο κάθονταν ὁ Δήμαρχος Χριστάκης Παπαπροστόλου, ποὺ πρέπει νάταν ὁ τελευταῖος ποὺ φοροῦσε φουστανέλα καὶ τσαρούχια στὸ χωριό. Στὴ θέση τοῦ Κοινοτικοῦ γραφείου ἦταν τὸ ξύλινο κοινοτικὸ περίπτερο ποὺ τὸ εἶχε ὁ Ἀλέκος Δῆμος καὶ πέρναμε στραγάλια, ξερολούκουμα, τύχες κλπ.

Στὸ χωριὸ εἶχε ὁ Κώστας Γατῆς ἐμπορικὸ κατάστημα, ἐκεῖ ποὺ εἶναι τοῦ Θέου Πόλια ἡ ἀποθήκη, καὶ εἶχε ἀλιτζάδες καὶ τραπεζομάντηλα μέχρι κασμήρια.

Στὴν πλατεία —ὅπως ἔλεγαν κοιμᾶ φορὰ οἱ γεροντότεροι τὴ Βρύση— τὶς καθοῦμενες μέρες, ἔδλεπες ἕνα μελίσσι ἀπὸ κόσμο, νὰ γυρίζει πέρα δῶθε. Ἂν ἦσαν ἀπὸ ψηλὰ κύτταζες ν' ἀνακατεύονται οἱ τριγιάσκες μὲ τοὺς καρέδες καὶ τὰ σκουφάκια ἀσταμάτητα, ἐνῶ ἕνα δοῦϊσμα ἔφτανε στ' ἀφτιά σου, ἀπὸ σιγανὲς συζητήσεις ποὺ ἔκανε ὁ κόσμος μεταξύ τους, γιὰ νὰ κάνει διάφορες συμφωνίες ἢ νὰ λύσει διαφορές.

Στὰ χέρια τῶν ἡλικιωμένων, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μπαστοῦνι, κυριαρχοῦσε τὸ κεχριμπαρένιο κομπολόϊ καὶ κάπου καὶ τὸ τσιμπούκι ποὺ τὸ ρουφοῦσαν μὲ εἰχαρίστηση πολλή.

Ἀπ' τοὺς μεγάλους δὲν ἔλειπε τὸ τσιγάρο, καὶ συχνὰ εἶχαν καὶ ἕνα δεύτερο στριμμένο στὸ ἀφτί.

Οἱ νέοι στὰ χέρια τους ἔπαιζαν καμιὰ ἀλυσσιδίτσα ποὺ τὴν πῆραν ἀπὸ τὸν Πύργο ἢ κρατοῦσαν μιὰ βίτσα παρδαλή, ἀπὸ πουρδαλιά, ποὺ τὴ διακόσμησαν ὀγάζοντας ἕνα μέρος τῆς φλούδας της μὲ τὸ σουτά.

Ἐκεῖ κάποιος πλανόδιος πωλητὴς θὰ διαφήμιζε τίποτα σκόνες γιὰ τὸν πονόδοντο ἢ καμιὰ καινούργια ἐφεύρεση, ἄγνωστη ὡς τότε στὸν κόσμο. Καὶ γιὰ νὰ τὸν συγκεντρώσει γύρω - γύρω του θὰ εἶχε κάνα πουλί, κάνα φίδι ποὺ τὸ τύλιγε στὸ λαιμὸ ἢ θᾶριχνε λίγη κόκκινη μπογιὰ σὲ ἕνα ποτῆρι μὲ νερὸ γιὰ νὰ κάνει... θαύματα.

Τὸ φθινόπωρο ἡ Βρύση ἔπερνε ἄλλη ὄψη. Ἔφταναν οἱ ὑπαίθριοι μάστοροι γιὰ νὰ κολλήσουν τὰ τρύπια καλαπόδια. Οἱ τενεκετζῆδες γιὰ τὰ γκούμια καὶ τοὺς ρεντέδες.

Οἱ βαρελάδες ποὺ ξεφούντωναν καὶ διόρθωναν τὰ βαρέλια τὶς κάδες, τὶς βαρέλες καὶ ὅτι ἄλλο «ἔτρεχε».

(ΣΤΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Παρακαλοῦμε ὅλους τοὺς συγχωριανούς μας ποὺ βρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριό μας καὶ εἰδικὰ στὴ Θεσσαλονίκη, στὴ Λάρισα, στὸ Βόλο νὰ μᾶς στείλουν τὶς διευθύνσεις στὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου Μ. Κοτσοπούλη Ὁ Ὁμόνοια Ἀθήνα γιὰ νὰ πέρνουν τὴν Ἐφημερίδα στὸ σπίτι τους. Ἐπίσης θέλουμε νὰ μᾶς στέλνουν τὰ νέα τους γιὰ νὰ γράφονται στὴν Ἐφημερίδα μας μὲ σκοπὸ ἡ ἐφημερίδα νὰ γίνει ὁ συνδετικός μας κρίκος ὅλων τῶν συγχωριανῶν ὅπου καὶ ἂν βρίσκονται ὑλοποιώντας ἔτσι τὸ στέχο τῆς Ἐφημερίδας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

1) Ἡ Καλιόπη Δημ. Ἀναστασίου καὶ ὁ Ἰωάννης Βενετης παντρεύτηκαν στὴν Ἀθήνα.

2) Ἡ Παρασκευὴ Ἀλεξ. Σδρόλια καὶ ὁ Σπύρος Καραμπάσης παντρεύτηκαν στὰ Κανάλια.

3) Ἡ Εὐαγγελία Κων. Σαμαρᾶ καὶ ὁ Δημήτριος Μελαχρινὸς παντρεύτηκαν στὰ Κανάλια.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1) Ἡ Εὐρωσύνη Παύλου Θέου ἐγέννησε ἀγοράκι.

2) Ἡ Σοφία Θέου - Βασιλείου ἐγέννησε ἀγοράκι.

3) Ἡ Φωτεινὴ Θέου - Τσουρούλα ἐγέννησε ἀγοράκι.

5) Ἡ Εὐαγγελία Ἀναγνώστου - Κατσαμπούλα ἐγέννησε κοριτσάκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ἡ οἰκογένεια Ἀρχοντῆ Μαυράκη ἐβάπτισαν τὸ ἀγόρι τους καὶ τὸ ὀνόμασαν Νικόλαο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1) Θωμᾶς Κ. Γιαννακός.
2) Ἀπόστολος Παπαϊωάννου.
3) Βασίλειος Ι. Κωτούλας.
4) Ἀγαθοκλῆς Χρ. Χαράλαμπος
5) Πέτρος Λαγός.
6) Ἀλεξάνδρα σύζ. Ἡρ. Γηράση.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΟΛΟ

Στὶς 19 Ἰαν. 1980 ἔλαβε χώρα ἡ γενικὴ συνέλευση τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου τῶν ἐν Βόλῳ Καναλιωτῶν στὴν αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «ΑΡΓΩ» ὅπου κόπηκε ἡ βασιλόπιτα, ἔγινε ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἀπερχόμενου διοικητικοῦ συμβουλίου, καθὼς καὶ οἱ ἀρχαιρεσίες γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ νέου.

Γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ἀπερχόμενου Δ. Σ. μίλησαν ὁ πρόεδρος κ. Μαυρομάτης Κ. καὶ ὁ γραμματέας κ. Γιωτόπουλος Γιῶργος, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρθηκαν διεξοδικὰ στὴν ὅλη δράση τοῦ συλλόγου καὶ ἰδιαίτερα στὶς ἐνέργειες ποὺ ἔγιναν γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ λαογραφικοῦ μουσείου καὶ τόνισαν τὴ σημασία τῆς ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας αὐτοῦ τοῦ Μουσείου στὸ χωριό μας.

Στὴ συνέχεια ἔγιναν οἱ ἀρχαιρεσίες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐκλέχτηκαν γιὰ τὸ Δ.Σ. οἱ ἑξῆς:

1) Κατέρης Βασίλειος Πρόεδρος
2) Σδρόλιας Χρίστος (Αντ)δρας
3) Χάϊδος Ἀλέκος Γραμματέας
4) Μάστορας Ζήσης Ταμίας
5) Σδρόλιας Θωμᾶς Μέλος.

Γιὰ τὴν Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκλέχτηκαν οἱ:

1) Μαυρομάτης Κων)νος
2) Κρίκος Κων)νος
3) Σδρόλιας Εὐριπίδης.

Ἐξ ἄλλου στὶς 9 Φεβρουαρίου ἔγινε ὁ καθιερωμένος ἐτήσιος χορὸς τοῦ συλλόγου, στὸν ὁποῖο οἱ Κιναλιῶτες τοῦ Βόλου καὶ οἱ φίλοι τους γλέντησαν μὲ γνήσια δημοτικὰ τραγούδια.

Ἀπολογισμός Δ.Σ. Συλλ. Βόλου

Ἀγαπητοὶ Συγχωριανοί,

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου μας σᾶς καλωσορίζει σήμερα στὴ φιλόξενη αὐτὴ αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «Ἀργώ», σᾶς εὐχαριστεῖ, γιατὶ ἀνταποκριθήκατε στὴν πρόσκλησή του καὶ ἤρθατε στὴ Γενικὴ αὐτὴ Συνέλευση τοῦ Συλλόγου μας καὶ σᾶς εὔχεται γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο 1980, ἀτομικὴ καὶ οἰκογενειακὴ ὑγεία, εὐτυχία καὶ χαρά.

Πρὶν ἀρχίσουμε τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ ἀπερχομένου Δ.Σ. αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκη νὰ εὐχαριστήσουμε θερμὰ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τοὺς συνεταίρους τῶν ξενοδοχείων, ποὺ μᾶς προσφέρουν καὶ πάλι ἐφέτος τὴν οἰκογενειακὴ αὐτὴ αἴθουσα, γιὰ νὰ κάνουμε τὴ συνέλευσή μας, ἰδιαίτερα ὅμως εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Σωτήριο Παπαθανασίου, ποὺ ἔχει τὴν προσωπικὴ διεύθυνση τοῦ ξενοδοχείου «Ἀργώ».

Ἀκόμα, θεωροῦμε σκόπιμο νὰ σᾶς ἐξηγήσουμε τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους σήμερα, ἔχουμε ἀρχαιρεσίες, ἐνῶ δὲν πέρασαν ἀκόμα δύο χρόνια ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἐκλογές. Καὶ ἀρχίζω πρῶτα ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου: Ἀμέσως μὲ τὴ συγκρότηση πέρισι τοῦ συμβουλίου σὲ σῶμα εἶχα δηλώσει στὰ μέλη του ὅτι θὰ παρέμενα στὸ Συμβούλιο μέχρι τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου καὶ μετὰ θὰ ὑπέβαλα παραίτηση, γιατὶ πίστευα καὶ πιστεύω ἀκόμα ὅτι τὸ Δ. Συμβούλιο τοῦ συλλόγου μας πρέπει νὰ ἀνανεώνεται. Ὁ Γραμματέας τοῦ συλλόγου μας Γιῶργος Γιωτόπουλος ἀπὸ τὸν περασμένο Ὀκτώβριο πέτυχε στὶς ἐξετάσεις τοῦ Διδασκαλείου Μ. Ἐκπαίδευσης τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔτσι θὰ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὸ Βόλο γιὰ μιὰ διετία. Γιαυτὸ ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του. Τὰ ἄλλα τρία μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου ὑπέβαλαν τὴν παραίτησή τους, ἐπειδὴ θεώρησαν ὅτι χρειάζεται ἀνανέωση αὐτὸ μιὰ καὶ παραιτήθηκε ὁ πρόεδρος καὶ ὁ Γραμματέας. Ἀναπληρωματικὰ μέλη δὲν ὑπῆρχαν, γιὰ νὰ συγκροτήσουν Συμβούλιο καὶ ἔτσι φθάσαμε στὶς σημερινὲς ἀρχαιρεσίες.

Κι ἐρχόμαστε τώρα στὸν ἀπολογισμό.

Τρία, βασικά, ἦταν τὰ θέματα ποὺ ἀπασχόλησαν τὴν περασμένη χρονιὰ τὸ Δ. Συμβούλιο, καὶ στὰ ὁποῖα ἔδωσε ὅλη τὴν ἐνεργητικότητά του. Στὴ σύσφιγξη τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν μελῶν του, στὸ Λαογραφικὸ Μουσεῖο καὶ στὴν προτομὴ τοῦ μεγάλου ἐπιστήμονα συγγραφέα τοῦ χωριοῦ μας Ν. Δ. Νικολάου.

● Ι) ΣΤΣΦΙΓΞΗ ΔΕΣΜΩΝ

Γιὰ τὴν σύσφιγξη τῶν δεσμῶν τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου μας καὶ τῶν ἄλλων Καναλιωτῶν τὸ Δ. Συμβούλιο ἀσχολήθηκε μὲ τὶς ἀκόλουθες ἐνέργειες.

1) Ὀργάνωσε τὴν χορευτικὴ συνεστίαση πέρυσι τὶς ἀποκριὲς στὸ «Ξενία» Βόλου. Ἡ συμμετοχὴ στὴ συνεστίαση αὐτὴ ὑπῆρξε, ὅπως καὶ ἄλλοτε, καταπληκτική, ἀφοῦ συγκεντρώθηκαν τελικὰ περὶ τὰ 200 ἄτομα. Τὸ γλέντι ἔγινε μὲ πολὺ κέφι μέχρι τὶς πρωϊνὲς ὧρες, καὶ ὅ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 3)

Ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος τοῦ Συλλόγου μας στρατηγὸς Ἀθανάσιος Ντενίσης προσέφερε στὸ Σύλλογό μας τὸ ποσὸν τῶν 1.000 δρχ. γιὰ ἐνίσχυση τῆς Ἐφημερίδας μας.

Βίοι παλαιῶν πολεμιστῶν Μακεδονίας καὶ Μ. Ἀσίας

Προχωρούσαμε πρὸς τὴν Ἀγκυραν καὶ ἤδη εἴχαμε καταλάβει τοὺς πρόποδες τῆς Ἀγκύρας. Τότε ἑπτὰ (7) Μεραρχίες βοηθούμενες ἀπὸ τὴν προπαγάνδα τῶν Τούρκων, προχώρησαν νὰ καταλάβουν τὴν γέφυραν τοῦ Σαγγαρίου γιὰ νὰ κλείσουν τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν. Ὁ Ἥρωας ὅμως Νικόλαος Πλαστήρας ἀντελήφθη τὶς ἐνέργειες τῶν Τούρκων καὶ διάταξε ὀπισθοχώρησιν. Ὀπισθοχωροῦντες καὶ μαχόμενοι φθάσαμε εἰς τὴν πόλιν Ἀφιὸν Καραχισάρ ὅπου μείναμε 5—6 μῆνες. Πρὸς φρούρησίν μας ἐβγάλαμε προκεχωρημένα φυλάκια στὰ ὑψώματα τοῦ Ἀφιὸν Καραχισάρ. Τοῦρκοι ὅμως ἀπὸ τὸ Ἀφιὸν Καραχισὰρ ἔρριξαν σιωδελοκούτια στὸ ποτάμι ποὺ ἦταν σφραγισμένα καὶ περιεῖχαν ἐγγραφα ποὺ πρόδιδαν τὴν κατασκήνωσίν μας. Ὁ Συνταγματάρχης μας ὅμως Ν. Πλαστήρας ἀνεκάλεψε τὸν Τοῦρκον προπαγανδιστὴν καὶ τὸν προφυλάκησε. Μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες ἦλθε ἕνα ἀεροπλάνο Τουρκικὸ καὶ ἔρριξε προκηρύξεις ποὺ ἔγραφαν:

«Ἑλληνικὲ Στρατὲ μὴν μένετε σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ἐλᾶτε νὰ παρουσιασθεῖτε στὸν Τουρκικὸ Στρατό. Ὅταν θὰ ἔλθετε νὰ κρατᾶτε ἕνα ἄσπρο μαντῆλι καὶ νὰ φωνάζετε «Τασλῆμ - Τασλῆμ». Τότε ὁ Ν. Πλαστήρας, μὲ τοὺς ὑπόλοιπους ἀξιωματικούς, ἔδωσαν τὸ εἰκό μας ἀεροπλάνο ὅλον τὸ Τουρκικό, ὥστε νὰ μὴ γίνετε ἀντιληπτὸ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Τὴν ἄλλη μέρα ὅταν ξαναῆλθε τὸ Τουρκικὸ τὸ δικό μας τὸ κατεδίωξε καὶ τὸ κτύπησε, χωρὶς νὰ προλάβει τὸ Τουρκικὸ νὰ ἀντιδράσει. Ἐμεῖς παρακολουθήσαμε τὴ σκηνὴ αὐτὴ καὶ ὅταν ἔπεσε τὸ ἀεροπλάνο τρέξαμε ἐπὶ τόπου καὶ εἴδαμε τρεῖς ἀξιωματικοὺς σκοτωμένους, ἕναν Ἰταλό, ἕνα Γάλλο καὶ ἕναν Τοῦρκο. Ἀργότερα ἦλθε Ἕλλην φωτογράφος, πῆρε φωτογραφίες, τὶς ὁποῖες ἔρριξαν στὸ Τουρκικὸ στρατόπεδο, γιὰ νὰ δεῖ πῶς πολεμᾶ ὁ ἑλληνικὸς στρατός.

Ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸ ἦλθε στὸ Ἀφιὸν ἕνας Τοῦρκος προπαγανδιστής, μὲ ἄδεια τουρκικὴ ὡς χασάτης. Ὅταν ἦλθε στὰ φυλάκιά μας παρακολουθοῦσε τὴν διαμονή μας, τὸν στρατό καὶ τὰ ὀχυρά μας. Ὅταν ἐγύρισε στὴν πόλη ἔκαμε παράπονα ὅτι τὸν ἐλήστευαν οἱ στρατιῶτες. Ἔτσι πῆρε ἄδεια νὰ ἔλθει στὰ φυλάκια γιὰ νὰ γνωρίσει τὸν στρατιώτη ποὺ τὸν ἐλήστευσε. Ὅταν ἦλθε στὴν προφυλακή μας πρόσεχε τὰ πιροβόλα κ ὄχι τοὺς στρατιῶτες. Αὐτὸ τὸ ἀνέφερα στὸν λοχαγόν μον Παναγ. Πιτσιλὴν ἀλλὰ ἀφέθη ἐλεύθερος. Μετὰ ἀπὸ δυὸ ἡμέρες ἔκαναν ἐπίθεση οἱ Τοῦρκοι καὶ ἔγινε ὀπισθοχώρηση στὶς 13 Αὐγούστου 1922. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἤμαν σύνδεσμος ἐπάνω στὸ βουνὸ τοῦ Ἀφιὸν Καραχισὰρ καὶ κοίταζα πῶς γινόταν ἡ ὀπισθοχώρηση τὴν νύχτα μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ἀφοῦ ἔγινε ἡ ὀπισθοχώρησις εἴδαμε τὸ πρωὶ τὸ Ἀφιὸν νὰ καίγεται. Τότε συγκέντρωσε τὸ σύνταγμα καὶ τὴν μεραρχίαν ὁ Ν. Πλαστήρας καὶ κατευθυνθήκαμε πρὸς τὸ Μπάλ. - Μαχμούτ. Ἀπὸ ἐκεῖ ὀπισθοχωρώντας καὶ ἀμυνόμενοι φθάσαμε στὸ Οὐσάν. Τότε ἡ μεραρχία τοῦ Τρικούπη διελύθη καὶ ὁ ἴδιος παρεδόθη στοὺς Τούρκους.

Ἀμέσως ὅμως ὁ Νικ. Πλαστήρας διέταξε ἀντεπίθεσιν καὶ ἔπωσε πάρα πολλοὺς Ἕλληνας. Τὸ βράδυ στὰ Φιλαδέλφεια σινέβη τὸ ἑξῆς: Ὁ Τοῦρκος ποὺ συνώδευε τὸ σύνταγμα, ὡς διερμηνέας καὶ ὡς φίλος μας, προσπάθησε νὰ μᾶς ἀφαιρέση τὴν σημαίαν. Ἔγινε ὅμως ὑπὸ τὸν Ν. Πλαστήραν.

Τὸ πρωὶ διέταξε προσκλητήριον καὶ ὅσοι ἦταν ἀπὸ ξένα συντάγματα ἔφυγαν.

Ὅταν φθάσαμε στὸ Σαλεχλὴ συνέβη τὸ ἑξῆς: Οἱ φυγάδες καὶ ὅπλοι μπῆκαν στὴν ἀμαξοστοιχία νὰ φύγουν, ἐνῶ ὁ στρατὸς ἐμάχετο μὲ τὸν Τοῦρκον Πεχλεβάνην, ὁ ὁποῖος εἶχεν τοποθετήσει στὶ τζαμὶ πολυβόλον. Αὐτὸς τὸ 12—13 ἦταν αἰχμάλωτος στὴν Μακεδονίαν καὶ ἔμεινε 8 μῆνες στὴν Ἀθήνα. Ἔτσι ὅταν ἐμεῖς φθάσαμε στὸ Ἀχμεκλή, τὸ χωρίο του, μιλούσαμε στὸ καφενεῖο του. Τώρα ὅμως αὐτὸς εἶχε κρυμμένο τὸ πολυβόλο καὶ κατὰ τὴν ὀπισθοχώρησιν ἔτρεξε στὸ τζαμὶ τοῦ Σελεχλὴ καὶ ἄρχισε νὰ βάζει. Τελικὰ τὸν συλλάβαμε καὶ ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ Ν. Πλαστήρα. Ἐγ σινεχείᾳ φθάσαμε στὸ Κατσαμπά, Πόρνοβα καὶ Σμύρνη ἀλλ καράβι δὲν ὑπῆρχε. Ἔτσι πήγαμε πρὸς τ Βουρλὰ νὰ πάρουμε τοὺς Ἕλληνες.

Γράφω τὸ τραγούδι γιὰ τοὺς συμπολεμιστές μου καὶ ὅλους τοὺς ἥρωες τῆς Ἑλλάδας, ποὺ ἄφησαν τὰ νειάτα τους στὴν ἔρημο τῆς Μ. Ἀσίας, ποὺ φονεύθηκαν: Πάσχος Κων)νος καὶ Χριστοδούλου Κων)νος στὴ μάχη τοῦ Ἐσκὶ - Σεχὶρ καὶ ὁ Χρῆστος Γαλάνης καὶ Διονύσιος Πάσχος στὴν μάχη τῆς Μαγνησίας.

Ὁ Εὐάγγελος Μπαρτζώκας συνελήφθη αἰχμάλωτος καθὼς καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς Στεργίου στὴν Μαγνησίαν τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἐπίσης δύο πολιτικοὶ χωριανοί μον συμπολεμισταὶ αἰχμαλωτίσθηκαν.

Ὁ Δημήτρης Μάστορας, Θωμᾶς Ἀναστασίου, Θωμᾶς Γαλάνης καὶ Γιαννακούλης Παπαδόπουλον ἐπέστρεψαν στὸ χωρίο τους ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία, μὲ τὴν ἀνταλλαγὴ τῆς Ἑλλάδος.

Θέλεις ν' ἀκούσης κλάματα
δάκρυα καὶ μυριολόγια
ἔβγα ψηλὰ στὸ Κάλε Γκρὸτ
στὴν Ἄγκυρα ἀπὸ δῶμε καὶ
ἀγνάντεψε τὴν ἔρημο, τὸν ἔρημο
Σαγγάρη νὰ ἰδῆς κορμιὰ
ποὺ πέσανε κορμιὰ δίχως κεφάλια
κλέγοιν μανοῦδες γιὰ παιδιὰ
γυναῖκες γιὰ τοὺς ἄνδρες
Τατάρη καὶ Αἰδίνιοι, Σάρδεις
καὶ Σαχλελή, κορμιὰ ποὺ ἔχουν πέσει
στὰ μαῦρα νὰ ντυθεῖ
Πανάθεμα τὴ Σμύρνη, τὴ Σκάλα
π' ἄνοιξε πῆρε τὰ φανταράκια καὶ τὰ ἔξαφάνισε

Καπούλας Εὐάγγελος
Κανάλια - Καρδίτσης

Ὁ συγγραφέας παρακολούθησε τὸν πόλεμο αὐτὸν ὑβμα πρὸς ὑβμα. Καὶ μεταξὺ ἄλλων, ἀποκαλύπτει, γιὰ πρώτη φορά, τὴν ἄγνωστη καὶ ξεχασμένη ΤΠΕΡΠΟΝΤΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ - τὴν ἐπικὴ μάχη (1912) 30.000 Ἑλλήνων μέσα σὲ ἕνα ἄγνωστο καὶ ἀφιλόξενο περιβάλλον μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ τοὺς Γιώσσους μπολσεβίκους. Ἐπίσης παραθέτει ἄγνωστα ντοκουμέντα γιὰ τὴ φοβερὴ μάχη τοῦ Σκοᾶ, τὴν Σμύρνη, τὸ Μικρασιατικὸ μέτωπο καὶ τὴν ἐξόρμηση στὸ Σαγγάριο.

Καπούλας Εὐάγγελος παλαιὸς πολεμιστής, ὑπηρετοῦσε στὴ 13η μεραρχία, στὴν α: μοῖρα πυροβολικοῦ, 2α πυροβολαρχία. Εἶχε διοικητὴ μοῖρας πυροβολικοῦ τὸν κ. Μανέτα Κωνσταντῖνο, λοχαγὸ τὸν κ. Πιστιλὴ Παναγιώτη, ὑπολοχαγὸ τὸν κ. Εὐθύμιο Βλαχάβα, ἀνθυπασπιστὴ τὸν κ. Παναγιώτη Γιακουμέλο, συμπολεμιστὲς τὸν ἐπιλοχία Τσίτουζα, τὸν Εὐσταθίου ἀπὸ τὴ Χαλκίδα, τὸν Ἰωάννη Καλινιώτη ἀπὸ τὴν Ἀράχωβα, τὸν Βασίλειο Μοῦλτο ἀπὸ τὸ Φανάρι Καρδίτσας, τὸν Δημήτριο Σαμαρᾶ, τὸν Μπαλούλη Σωτήριο, τὸν Παπαθανασίου Κωνσταντῖνο ἀπὸ τὰ Τρίκαλα, τὸν Καντζαρζὴ Ἀπόστολο ἀπὸ τὸ Περτοῦλι Τρικάλων, τὸν Εὐθύμιο Βαλῆ ἀπὸ ἕνα μικρὸ χωριὸ τοῦ Καρπενησίου, τὸν Παναγιώτη Μπαρλάκο ἀπὸ τὰ Ἄγραφα, τὸν Νικόλαο Νάπα ἀπὸ τὴν Σπνάτσα, τὸν Νικόλαον Παπαστάθη ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, τὸν Ἀντρέα Καφετζὴ ἀπὸ τὸ Μορφοβούνι Καρδίτσης, τὸν Ἰωάννη Γάτο ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, τὸν Δημήτριο Δήμου, τὸν Θωμᾶ Παναή, τὸν Θωμᾶ Κοτρώτσιο, τὸν Σπυρίδωνα Νασιόπουλον καθὼς καὶ τὸν Χρῆστο Ζιάκα ἀπὸ τὴ Ματαράγκα, τὸν Βασίλειο Κολοβὸ ἀπὸ τὸ Μάρκ, τὸν Κριτσινώτη Ἀπόστολο ἀπὸ τὸ Τσιώτι, τὸν Μαγκάτη Γεώργιο ἀπὸ τὸ Μουζάκι, τὸν Χαλιμούρδα Ἰωάννη ἀπὸ τὸ Βάναρι, τὸν Στουριανὸ ἀπὸ τὸ Μενίδι, τὸν Κατσέλη ἀπὸ τὴ Θήβα, τὸν Κατσάρο Λουκᾶ ἀπὸ τὸ Μαρτίνι, τὸν Μπέρδα Σταματάκη ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό, τὸν Ἀρσένη καὶ τὸν Ἀρβαντινὸ ἀπὸ τὴν Κέρκυρα καὶ τὸν Φώτη Βασιλόπουλο, ποὺ ἐφονεύθηκε στὸ Ἀρκαντάγ, καθὼς καὶ τὸν Τζιτζῶκο ποὺ τραυματίσθηκε στὴν ὀπισθοχώρηση. Ἐπίσης εἶχε συμπολεμιστὲς τὸν Τζαβάρα Ἀριστείδη καὶ τὸν Εὐάγγελο Καραμήτρο ἀπὸ τὸ Πέτρινο. Ἄλλοι συμπολεμιστές του ἦταν ὁ Μπανοῦσος Κωνσταντῖνος ἀπὸ Εὔβοια, ὁ Καρακατσιάνης Παναγιώτης, ὁ Κωστάνης Εὐθύμιος ἀπὸ Καρπενήσι, ὁ Μανιάκος Χρῆστος ἀπὸ τὸ Γαρδίκι, ὁ Μαλισιόβας Γεώργιος ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριὸ καὶ ὁ Δρουμπαλης Κωνσταντῖνος ἀπὸ Εὔβοια καὶ ὁ Τζιῶτας Κωνσταντῖνος ἀπὸ Καρπενήσι.

Ὅλα αὐτὰ μὲ μιὰ ζωντανὴ ἀφήγηση μὲ σινραπαστικὴ ἀνεκρατολογικὴ μορφή.

Ἄγνωστα ἱστορικὰ ντοκουμέντα ἀπὸ τὴν Θεσσαλικὴ δρῶσι τοῦ «Μαύρου Καβαλλάρη».

ΤΕΛΟΣ

Στὶς 7 Μαρτίου πέθανε καὶ κηδεύτηκε στὸ Β΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν τὸ μέλος τοῦ συλλόγου μας Πέτρος Λαγός. Στὴ κηδεία του παρεβρέθηκε ἀντιπροσωπεία τοῦ Δ) κοῦ Σ)λίου, τοῦ συλλόγου μας, κατέθεσε στεφάνι καὶ πολλοὶ ἄλλοι Καναλιῶτες.

Ἀπολογισμός Δ. Σ. Βόλου

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 2)

λοι ἔμειναν κατεθουσιασμένοι. Στὸ Σύλλογο τελικὰ ἔμειναν μετὰ τὴν ἐκκαθάριση τῶν λογαριασμῶν κάπου 20.000 δρχ.

2) Ὀργάνωσε μιὰ εἰδικὴ «λαογραφικὴ συγκέντρωση» μὲ ὅλες τὶς Καναλιώτισσες τοῦ Βόλου στὸ σπίτι τῆς Βάλας Παπαποστόλου, στὶς 3 Ἀπριλίου 1979. Ἐκεῖ συγκεντρώθηκαν πάνω ἀπὸ 30 Καναλιώτισσες. Ὁ σκοπὸς τῆς συγκέντρωσης ἐκείνης ἦταν διπλός: Πρῶτα ἀναθέμανε τὶς φιλικὲς σχέσεις μεταξύ τους καὶ ὕστερα βοήθησε στὴ συγκέντρωση τριάντα περίπου ὑφαντῶν γιὰ τὸ Λαογραφικὸ μας Μουσεῖο. Εἶναι τὰ ὑφαντὰ αὐτὰ ποὺ ἤδη στολίζουν τὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Μουσείου στὰ Κανάλια, καὶ ἔγιναν αἰτία νὰ προσφεθοῦν καὶ ἄλλα παρόμοια ἀπὸ τοὺς Καναλιῶτες τοῦ χωριοῦ.

3) Ὀργάνωσε ἀκόμη τὸ Δ. Συμβούλιο στὶς 24 Νοεμβρίου τὴ συνεστίαση τῶν μελῶν στὴ ταβέρνα «Ρέμπη» τοῦ Ἀναώρου. Καὶ ἡ ἐκδήλωση αὐτὴ εἶχε πολὺ μεγάλη ἐπιτυχία, γιατί, ἐνῶ ἀναμένονταν νὰ παρευρεθοῦν περὶ τὰ 40 ἄτομα, τελικὰ συμμετεῖχαν σχεδὸν διπλάσια. Ἔτσι ἔμειναν γιὰ τὸ Σύλλογο κάπου 2.500 δρχ. Ἀποδείχτηκε δὲ ὅτι τέτοιες συνεστιάσεις εἶναι καλὸ νὰ γίνονται κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ τοῦ Νοεμβρίου, γιατὶ πάντα θὰ πετυχαίνουν.

δ) Τέλος τὸ Δ. Συμβούλιο ὀργάνωσε μιὰ ἄλλη εἰδικὴ συγκέντρωση στὸ σπίτι τῆς Σοφίας Κολοβοῦ στὶς 22 Δεκεμβρίου τοῦ περασμένου χρόνου τῶν κάτω ἡλικιωμένων μελῶν, τοῦ συλλόγου μὲ διπλὸ πάλι σκοπό: Πρῶτο τὴν ψυχαγωγία τους καὶ ὕστερα τὴ συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὑλικοῦ, ποὺ εἶναι συνεπὲς μὲ τὰ παλιὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ χωριοῦ. Ἡ προσπάθεια αὐτή, ἂν καὶ δὲν εἶχε πολλὴ ἐπιτυχία ἀπὸ πλευρᾶς προσελεύσεως προσώπων, ἐντούτοις εἶχε καταπληκτικὴ ἀπόδοση ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς προσφορᾶς. Γιατὶ ἔγινε μιὰ μεγάλη συζήτηση ἀπὸ ὅλους γιὰ ποικίλα ἔθιμα, ὅπως γιὰ τὸ πῶς γίνονταν τὰ προξενιά, γιὰ τοὺς τραγουδιστές, τοὺς κλέφτες, τοὺς Βουντσιῶτες, τὰ καρκατζούλια, τὶς καλότ'χες, τὴ γοιφνοχαρά, τὸ καλούπασμα, τὸν πόλεμο τῆς Μ. Ἀσίας, τὰ παλιὰ τραγούδια κ.λπ.

Τὶς ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων διευρύνθηκε ἀκόμα περισσότερο ἡ προσπάθεια αὐτὴ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ γεμίσουν τελικὰ ἑφτὰ κασσέτες μὲ ἕνα πλούσιο λαογραφικὸ ὑλικὸ διαρκείας ἑφτὰ ὡρῶν, ποὺ ἐκτείνεται σ' ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τῶν γονέων καὶ τῶν παππούδων μας.

Ἡ προσπάθεια αὐτὴ πρέπει νὰ συνεχιστεῖ τὸ Πάσχα καὶ τὸ καλοκαίρι στὸ χωριό.

● Π) ΤΟ ΜΟΤΣΕΙΟ

Πολλὲς ὧρες διέθεσε καὶ πολλὲς ταλαιπωρίες εἶχε τὸ Δ. Συμβούλιο μὲ τὸ Λαογραφικὸ μας Μουσεῖο. Ὅταν ὅμως στεφανώνονται μὲ ἐπιτυχία οἱ ἐνέργειες, τότε οἱ κόπιο πάνε χαλάλι, ἀφοῦ ὅλα γίνονται γιὰ τὸ καλὸ τόσο τοῦ Συλλόγου μας ὅσο καὶ τοῦ χωριοῦ μας.

Ἔτσι τὰ ὅσα κάναμε γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ Μουσείου μέχρι τὰ ἐγκαίνια καὶ στὴ συνέχεια μέχρι σήμερα μποροῦν νὰ συνοψισθοῦν στὰ ἀκόλουθα.

1) Κ α τ α σ κ ε υ έ ς. Πρέπει νὰ ξέρομε ὅτι ἡ εἴσοδος τοῦ Μουσείου διαμορφώθηκε καὶ κατασκευάστηκε μὲ ἔξοδα τοῦ Συλλόγου μας καὶ μὲ προσωπικὴ ἐπίβλεψη τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου καὶ ἰδιαίτερα τοῦ Θωμᾶ Σδρόλια, ποὺ εἶναι καὶ μηχανικός. Πιὸ συγκεκριμένα κατασκευάστηκαν μὲ ἔξοδα τοῦ Συλλόγου ἡ εἴσοδος τῆς αἴθουσας καὶ ἡ ἐξώπορτα. Οἱ ξυλοκόλονες τῆς εἰσόδου μὲ τὸ ἀέτωμα τῆς ἐπιγραφῆς, τὴν ὁποία ἔφιλοτέχνησε ὁ Θρασύβουλος Κρίκος, ἀφοῦ διέθεσε γι' αὐτὸ ἀρκετὰ μεροκάματα τελείως δωρεάν. Ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμά. Ἡ ἐπικάλυψη τῆς σκάλας τῆς εἰσόδου μὲ πλάκες Καναλί Βόλου, οἱ ὁποῖες μεταφέρθηκαν στὸ χωριὸ δωρεὰν μὲ φορτηγὸ τῶν οἰκοδομικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Πολύκαρπου Σδρόλια, τὸν ὁποῖο καὶ πάλι εὐχαριστοῦμε.

Οἱ δυὸ πινακίδες ποὺ μπῆκαν στὸ δρόμο κάτω στὸ Ἁγίασμα μὲ προσωπικὴ ἐργασία μελῶν τοῦ Συλλόγου μας. Ὅλα αὐτὰ στοίχισαν γύρω στὶς 25.000 δρχ.

Ἂς ἀναφέρουμε ἀκόμη ὅτι τὰ φωτιστικὰ μέσα στὸ Μουσεῖο καὶ οἱ κουρτίνες μπῆκαν μὲ ἔξοδα τοῦ Συλλόγου. Τελευταία ἀγοράσαμε ἕνα ραδιοκασετόφωνο σὲ σύστημα «κομπάκτ», ποὺ θὰ ἐγκατασταθεῖ μέσα στὸ Μουσεῖο, πάνω σὲ εἰδικὸ ἔπιπλο, ποὺ φιλοτέχνησε ὁ κ. Μαχρῆς. Τὸ ἔπιπλο αὐτὸ εἶναι ἐναρμονισμένο μὲ τὰ ἄλλα ἔπιπλα τοῦ Μουσείου καὶ θὰ χρησιμεύει σὰν κασετοθήκη. Γιατὶ σύμφωνα μὲ τὶς ἀπόψεις τοῦ κ. Μαχρῆ πρέπει τὸ Λαογραφικὸ Μουσεῖο νὰ περιλαμβάνει καὶ ἠχογραφημένες κασέτες μὲ διάφορες ἀφηγήσεις παλαιοτέρων καὶ νεωτέρων, σχετικὰ μὲ τὴ ζωή, τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα, τὰ τραγούδια, τὶς δοξασίες κ.λπ. τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὶς διάφορες γενιές. Ἡ συγκέντρωση τέτοιου λαογραφικοῦ ὑλικοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὄρεξη ποὺ θὰ ἔχουν μερικὰ ἀπὸ τὰ μέλη μας, ἢ καὶ ἄλλοι ἀκόμα συγχωριανοί μας, φοιτητὲς κ.λπ.

Τέλος ἂς ποῦμε καὶ τοῦτο' Τὸ Μουσεῖο αὐτὸ τὸ ὀργάνωσε, τὸ ἐπλούτισε καὶ τὸ δημιούργησε ὁλοκληρωτικὰ ὁ Σύλλογός μας. Αὐτὸ ὅμως μέχρι τώρα δὲν τὸ διαπίστωνε μὲ κανένα τρόπο ὁ ἐπισκέπτης. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἦταν καιρὸς ἠλέον νὰ μπεῖ μιὰ ἐντυπωσμένη μαρμαρίνη πλάκα ποὺ νὰ λέει: Τὸ μουσεῖο αὐτὸ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Σύλλογο τῶν Καναλιωτῶν τοῦ Βόλου. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ποὺ ἀναφέρθηκαν προηγούμενα, δηλ. φωτιστικά, κουρτίνες, ραδιοκασσετόφωνο, μαρμάρινη πλάκα κ.λπ. ὁ Σύλλογός μας ξόδεψε περίπου 40.000 δρχ.

2) Ἐ γ κ α ί ν ι α τ ο ῦ Μ ο υ σ ε ί ο υ. Θὰ θυμᾶστε ἴσως καὶ ἀπὸ τὶς προηγούμενες Γενικὲς Συνελεύσεις ὅτι τὸ Μουσεῖο ποὺ ἀρχίσαμε πρὶν ἀπὸ τρία σχεδὸν χρόνια νὰ ὀργανώνουμε, δὲν τὸ θέλαμε ἀποκλειστικὰ δικό μας, ἀλλὰ ὅλων τῶν Καναλιωτῶν, τόσο ἐκείνων ποὺ μένουν στὰ Κανάλια, ὅσο καὶ ἐκείνων ποὺ εἶναι ξενιτεμένοι.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΝΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
Μαρίκας Κοτοπούλη 10
(Ὁμόνοια)
Τηλ.. 52.33.942
●
Ὑπεύθυνος ὕλης
Μπρακατσούλας Εὐάγγ.
Καλχίδος 35 - ΤΤ 605
●
Ὑπεύθυνος τυπογραφείου
Ξεινὸς Σπυρ.
Σωνιέρου 17 - Ἀθῆναι

Τὸ καλάμι τοῦ χωριοῦ μου

Ἐὰν θέλης νὰ κάνης μιὰ εὐχάριστη ἐκδρομὴ σ' ἐντυπωσιακὴ τοποθεσία τοῦ χωριοῦ μας, νὰ προτιμήσης νὰ πᾶς στὸ ΚΑΛΑΜΙ τοῦ χωριοῦ μας.

Περνᾶς ἀπ' τὰ ΤΑΜΠΟΥΡΙΑ καὶ τραβᾶς πρὸς Δυσμὰς σὲ μιὰ ἴσια ράχη σ' ἀρκετὸ διάστημα καὶ μόλις κατεβῆς μιὰ κατωφεριὰ μεγάλη, σ-αματᾶς σ' ἕνα πλάτωμα ξανοιχτό· ἐκεῖ εἶναι ἡ τοποθεσία τὸ ΚΑΛΑΜΙ, πῶχει μεγάλο ἐνδιαφέρον, γιὰ τὴν κρυοσταλένια πηγή του μὲ τ' ἄφθονο νερό.

Τὸ νερὸ βγαίνει ἀπὸ 'να βαθούλωμα τῆς βουνοπλαγιᾶς δίπλα στὸ τέλος τῆς κατωφερειᾶς καὶ τώρα διοχετεύεται μὲ σωλήνα στὴ βρύση, πῶχει κάνουλα σὲ βερένια διαμέτρου περίπου 20 βόντους.

Ἡ βρύση κτισμένη σ' ἕνα μακρουλὸ πέτρινο τοῖχο, σ' ἐντυπωσιάζει μὲ τ' ἄφθονο κρύο νερό της, ποὺ χύνεται σὲ μιὰ τσιμεντένια κοπάνα μακρουλὴ στὴ βάση τοῦ τοίχου.

Ἐκεῖ ποτίζονται τὰ γιδοπρόβατα τοῦ χωριοῦ μας καὶ τ' ἄλλα ζῶα τῆς γύρω περιοχῆς· στὸ ΚΑΛΑΜΙ τρέχει ὁ κάθε διαβάτης νὰ ξεδιψάση μὲ τὸ κρύο νερὸ καὶ λίγο ἐκεῖ νὰ ξαποστάση.

ΚΑΛΑΜΙ ὠνομάσθηκε ἡ τοποθεσία πολὺ πιθανόν, ἀπ' τὰ καλάμια, ποὺ φύτρωναν ἐκεῖ ἄφθονα καὶ γρήγορα μεγάλωναν μὲ τ' ἄφθονο νερὸ τῆς πηγῆς.

Ὁ μακαρίτης κι' ἀξέχαστος ἐπέτης συγγωριανός μας Κώστας Στ. Παπαγεωργίου εἶχε συμβουλέψει νὰ δενδροφυτευθῆ ἀπ' τὴν κοινότητα Καναλίων ἡ τοποθεσία αὐτὴ· νὰ φκιάσουν ἐκεῖ οἱ Καναλιῶτες κήπους γιὰ τὰ λαχανικά τους· γιατὶ ἔτσι μόνον θὰ κατωχυρώνετο ἡ κυριότης τοῦ χωριοῦ μας στὸ ΚΑΛΑΜΙ.

Ἀλλὰ κι' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γίνη ἡ ὕδρευσις τοῦ χωριοῦ μας, δὲν ἐπροτιμήθη ἡ ἀφθονώτερη πηγή, τὸ ΚΑΛΑΜΙ, μόνον διὰ τὸν λόγον τῆς μακρινῆς ἀποστάσεώς του ἀπ' τὸ χωριό, ἐν σχέσει μὲ τὴν ΔΙΣΚΑΡΙΑ, ποὺ εἶναι κοντινώτερα ἔως τὸν ΑΗΛΙΑ.

Πρὸς Βορρᾶν τῆς ὄρυσης πρὸς τὰ κάτω χαμηλά, στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς ρεμματιᾶς ἦταν φκιασμένη ἡ στρούγγα (μιὰ μάνδρα μὲ ξύλα καὶ κλαριά)· ἐκεῖ πήγαινα μικρὸ παιδὶ 12 ἐτῶν κι' ἐπάνω, κι' ἔπαιρνα τὸ γάλα, ὅταν εἴχαμε ἐμεῖς ἀράδα.

Ὤ! πόσο χαρούμενος τσαγγοῦδα στὸ γάϊδαρο καβάλα. σὰν πήγαινα στὸ ΚΑΛΑΜΙ· καθάριο τ' ἀγέρι, ἀνάλαφρο ἐγόνταν ἀπ' τὴ δυτικὴ βουνοσειρὰ τοῦ Ἑλληνόκαστρου ΓΡΑΑΙΣΤΑ· ἡ γύρω καταπράσινη περιοχὴ μὲ γέμιζαν μὲ χαρούμενη διάθεση νὰ τραγουδάω· καὶ σὰν κοντοζύγωνα στὴ στρούγγα φώνιζα δυνατά· Νά! Νά! κοῦτς κοῦτς· τ' ἀγαπημένο μου σκυλί ὁ Λεβέντης κατέβαινε τρεχάτος καὶ γαυγίζε χαρούμενος χοροπηδώντας γύρω μου· πόσο μᾶς νοιώθε· τὸ σκυλί· σὰν τ' ἀγαπᾶμε· μὰ κι' ἡ δική του ζωντανὴ χαρά. ἔνοιωθα, σὰν νὰ μεγάλωνε τὴ δική μου (καὶ τώρα ἂν συνεγιεσθῆ καλύτερα τὸ συγγενικὸ ποίημά μου).

ΛΑΜΠΡΟΣ Δ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓ
Λάμπρος Δ. Παπαγεωργίου
(Ὁ Γερονιάτας)

Ὁ χορὸς τοῦ Συλλόγου

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1)

τὴ τὴ φορὰ στοὺς γνωστοὺς ρυθμοὺς τοῦ συρτοῦ καὶ τοῦ τσάμικου καὶ τ' αὐτιά μας γέμισαν ἀπ' τοὺς ἀντίλαλους τοὺς νοσταλγικούς, ποὺ παλιὰ τόσο συχνὰ ἀκούονταν στοὺς γάμους καὶ τὰ πανηγύρια.

Μέσα στὸ ἀπέραντο χάος τῆς Ἀθήνας, ὅπου ἀνάγκες ἀνεξάρτητες πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴ θέλησή μας μᾶς σκόρπισαν, ὁ χορὸς αὐτὸς ἀποκτᾶ ἐντελῶς ἰδιαίτερη σημασία καὶ περιεχόμενο: Εἶναι ἡ μοναδικὴ καὶ ἀναντικατάστατη εὐκαιρία νὰ συγκεντρώνονται ὅλοι οἱ Καναλιῶτες, γ' ἀναθερμαίνουν τὰ φιλικά, συγγενικὰ καὶ συμπατριωτικά τους αἰσθήματα, γ' ἀναθυμοῦνται πόνους παλιοὺς καὶ καϋμοὺς νοσταλγικούς, ποὺ μέσα τους κοιμοῦνται καὶ νὰ δίνουν ὑποσχέσεις συχνότερης ἐπαφῆς καὶ ἐπικοινωνίας. ἔστω κι' ἂν πολλὲς ἀπ' αὐτὲς ὁ ξέφρενος ρυθμὸς καὶ τὸ ἄγχος γιὰ τὴ δελτίωση, τὴν οἰκονομικὴ προπόνων, τῶν ὅρων τῆς ζωῆς, θὰ συντελέσει, ὥστε νὰ μείνουν ἀνεκτέλεστες, γιὰ νὰ τὶς... ἀναγεώσουν, φυσικά, τὸν ἑπόμενο χρόνο στὴν ἴδια πάλι περίσταση!

ΑΠΑΓΟΗΤΕΥΣΗ

Ἀπὸ διάφορους ἐπισκέπτες τοῦ χωριοῦ μας, μᾶς ἀναφέρθηκε τὸ θλιβερὸ γεγονὸς ὅτι μερικοὶ συγχωριανοί μας πετοῦν τὰ σκουπίδια ὁπουδήποτε, καὶ ὄχι στὰ προκαθορισμένα σημεῖα ποὺ ἔχει καθορίσει ἡ Κοινότητα γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό.

Ἐνῶ τὸ χωριό μας εἶναι πρῶτο σ' ὅλα τὰ ἄλλα ὑστερεῖ φανερὰ στὸ τομέα αὐτὸ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δυσφημίζεται. Παρατηρεῖται τὸ φαινόμενο χῶροι, ποὺ ἔχουν προβλεφθεῖ γιὰ παιδότοποι ἢ δεντροφυτεύσεις, ἔχουν καταντήσει σκουπιδότοποι μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποτελοῦν ἑστίες μολύνσεως γιὰ τὴν ὑγεία τῶν ἰδιων τῶν συγχωριανῶν μας.

Κατὰ πληροφορίες στὴν ἐπίσκεψη τοῦ Νομάρχη στὸ χωριό, ἐνῶ ἔμεινε ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὸ χωριό μας, βλέποντας τὴ θλιβερὴ κατάσταση, ἀπὸ πλευρᾶς σκουπιδιῶν σὲ πολλὰ σημεῖα, ἔθεσε τὸ πρόβλημα σὲ ὀξὺ τόνο στὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο.

Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι ἀπὸ τὰ πράγματα νὰ συμφωνήσουμε ἀπόλυτα στὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ παρακαλοῦμε τοὺς συγχωριανούς μας νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθεια τῆς Κοινότητας γιὰ τὸ καλὸ ὅλων μας.

Ἐπιστολὲς ἀναγνωστῶν

ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΠΝΕΥΜ. ΠΟΡΕΙΑ
ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
Ἐν Λαρίσῃ τῇ 1.10.1979

Πρὸς τὸν «Ἐκπολιτιστικὸ Σύλλογο Καναλιωτῶν Καρδίτσας»

Ἀγαπητοί μας Φίλοι,

Μ' αὐτὸ μας τὸ γράμμα θέλουμε νὰ σᾶς εὐχαριστήσουμε γιὰ τὴν εὐγενική σας πρόσκληση, ποὺ μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νἄρθουμε κοντά σας καὶ νὰ παρουσιάσουμε τὴν δουλειά μας.

Ἐλπίζουμε ὅτι ἡ παράστασή μας βοήθησε στὴν προσπάθειά σας γιὰ τὴν πολιτιστικὴ ἄνοδο τοῦ τόπου μας, ὅπως βοήθησε κι' ἐμᾶς ἡ πρόσκλησή σας στὸν σκοπό μας. ποὺ εἶναι νὰ φέρουμε τὸ καλὸ κατὰ τὴ γνώμη μας θέατρο, ὅσο γίνεται πιὸ κοντὰ στὸ Κοινό.

Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι πάντα τὸ Θ.Θ. εἶναι στὴν διάθεση ὅλων ὅσων προσπαθοῦν καὶ παλεύουν γιὰ ν' ἀποκτήσει ἐνδιαφέρον καὶ ποιότητα ἡ ζωὴ στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριὰ τῆς ἐπαρχίας μας.

Πιστεύουμε ὅτι θἄχουμε ξανὰ τὴν εὐκαιρία νὰ συνεργαστοῦμε, πρᾶγμα ποὺ θὰ μᾶς ἔδινε μεγάλη χαρά.

Μὲ εὐχὲς γιὰ μεγάλες ἐπιτυχίες στὴν προσπάθειά σας, φιλικὰ σᾶς χαιρετοῦμε, γιὰ τὸ Θ.Θ.

Ἄννα Βαγενᾶ

•

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30.1.1980

Πρὸς τὸ Δ)κὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Καναλιωτῶν

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Θὰ ἤθελα καὶ ἐγώ. μέσα ἀπὸ τὶς γραμμὲς τῆς ἐφημερίδος «Τὰ Κανάλια», νὰ συγχαρῶ τὰ Δ. Συμβούλια τῶν Συλλόγων μας, γιὰ τὴν ὅλη προσπάθεια τῶν πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ περασμένου καλοκαιριοῦ. Σκέψη καὶ ὄνειρο πολλῶν συμβουλίων, μαζὶ καὶ δική μου, ἤλθατε ἐσεῖς νὰ τὴ κάνετε πράξη.

Πέρα ἀπὸ κάθε λογῆς παράπονα καὶ ἐλλείψεις. σὰν ἀρχή, σὰν προσπάθεια ἀξίζει κάθε ἔπαινο.

Πιστεύω ὅτι δίνει νέα διάσταση στὶς δημιουργικὲς συλλογικὲς προσπάθειες τοῦ χωριοῦ μας καὶ ἀκόμα ἀξιοποιεῖ κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο τὴν ὁμορφη πλαστεία μας καὶ ἔργα πολιτισμοῦ ὅπως τὸ πνευματικὸ κέντρο. τὸ μουσεῖο, τὸ γήπεδο τοῦ χωριοῦ, ποὺ ὅλοι οἱ Καναλιῶτες, ἀλλὰ καὶ περισσότερο ἐπλεκτὰ τέκνα του ἐδημιούργησαν.

Τὸ ἐλέπομε ὅλοι μας, τὸ χωριό μας περνᾶ περίοδο παρακμῆς. Οἱ ἄνθρωποι λιγόστεψαν τόσο. ποὺ εἶναι δύσκολο μόνοι τους νὰ δώσουν λάμψη στὰ ἔθιμα καὶ τὰ ἔργα πολιτισμοῦ των.

Πιστεύω ἀκόμα ὅτι μέσα ἀπὸ ἐκδηλώσεις κουλτούρας εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος τὸ χωριό μας νὰ ξαναζωντανεύει καὶ μεῖς καὶ τὰ παιδιά μας νὰ βρίσκουμε κάτι ἐπὸ τὰ παλαιὰ χρόνια, κάτι ἀπὸ τὶς ρίζες μας.

Ἡ ἀρχὴ τώρα ἔγινε καὶ εἶμαι σίγουρος πὼς στὸ μέλλον καὶ καλύτερη ὀργάνωση θὰ ὑπάρξη καὶ κρατικὴ συμπαράσταση θἄρθη καὶ καινούγιες ἰδέες θὰ φανοῦν.

Σκέφτομαι λ.χ. αὐτὴ τὴ στιγμή. γιατί νὰ μὴ γίνη στὰ Κανάλια, ὅπως ἔγινε καὶ ἀλλοῦ, μὲ ἐνίσχυση τοῦ Συλλόγου, ἕνας παραδοσιακὸς Καναλιώτικος γάμος ἢ τόσα ἄλλα ποὺ θὰ τόνιζαν πιὸ πολὺ τὶς ἐμορφιὲς καὶ τὰ ἔργα πολιτισμοῦ ποὺ διαθέτει τὸ χωριό μας.

Μὲ τιμὴ
ΘΑΝ. ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ
Πολιτικὸς Μηχανικὸς

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου εὔχεται σὲ ὅλους τοὺς Συγχωριανοὺς ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ.

ΠΑΘΗΜΑΤΑ – ΜΑΘΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1)

καὶ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν «ἐξυπηρετήσει». Τοῦ ἔδωσε λοιπὸν ἕνα μουλάρι λέγοντάς του ὅτι εἶναι τὸ καλλίτερο καὶ μόνο 7 χρονῶν.

Ἔκλεισε ἡ συμφωνία. τοῦ πλήρωσε τὶς 6 χιλιάδες καὶ πῆρε τὸ μουλάρι γεμάτος χαρά.

Τὴν ἴδια μέρα τὸ πῆγε στὸ σπίτι του καὶ μόλις τὸ εἶδε ἡ γυναίκα του λὲς καὶ ἦταν κτηνίατρος τοῦ εἶπε «Ἀντραμ αὐτὸ τ μουλάρι εἶναι παλαιὸ σὲ γέλασαν, αὐτὸ εἶναι μεγαλύτερο ἀπ' τὴ μανιά μ'».

Τὸ ζωντανὸ τὸ εἶδαν καὶ ἄλλοι χωριανοὶ καὶ βεβαίωσαν πὼς ἦταν μεγάλο. Δὲν τοῦ ἔμεινε τί ἄλλο νὰ κάμει πῆρε τὸ μουλάρι καὶ ξανὰ στὰ Τρίκαλα.

Τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὸ ζωέμπορα Βουνεσιώτη καὶ τοῦ εἶπε πῶς τὸν γέλασε δίνοντάς του μουλάρι μεγάλο στὴν ἡλικία καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ κρατήσει τὸ μουλάρι καὶ νὰ τοῦ δώσει πίσω τὰ χρήματα. Ὁ ζωέμπορος οὔτε κὰν τὸν ἄκουσε. Μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμει πῆγε στὸ Ἀστυνομικὸ τμῆμα καὶ παρουσιάστηκε στὸ Διοικητὴ καὶ ἀφοῦ τοῦ εἶπε ὅλα τὰ καθέκαστα τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ λύσει τὴ διαφορὰ μὲ τὸν ζωέμπορο. Ὁ ἀστυνόμος πῆρε τὸ πιστοποιητικὸ καὶ εἶπε στὸν Μ...

— Πού ἔχεις τὸ μουλάρι;

— Ἔξω στὸ δρόμο.

Πήγανε μαζὶ καὶ τότε ὁ ἀστυνόμος ἔπιασε τὸ μάγουλο τοῦ μουλαριοῦ γιὰ νὰ δεῖ τὴν ἡλικία καὶ κοιτάζοντας τὸ πιστοποιητικὸ γύρισε στὸν Μ... καὶ εἶπε:

— Μὴν ἀνησυχεῖς, θὰ τὰ πάρεις πίσω τὰ λεφτά σου.

Ἀργότερα ἔδωσε ἐντολὴ σ' ἕνα χωροφύλακα νὰ βρεῖ τὸν ζωέμπορο καὶ νὰ τὸν φέρει στὸ τμῆμα.

Ὅταν φέρανε τὸν ζωέμπορο στὸ τμῆμα ὁ Ἀστυνόμος τοῦ εἶπε νὰ δώσει τὶς 6 χιλιάδες πίσω στὸν Μ... καὶ νὰ πάρει τὸ μουλάρι.

Ὁ Βουνεσιώτης ἴδρωσε - ξεΐδρωσε, ἀλλὰ μέτρησε τὶς 6 χιλιάδες καὶ πῆρε τὸ μουλάρι του.

Ἀφοῦ ἔφυγε ὁ ζωέμπορος ὁ ἀστυνόμος εἶπε στὸν Μ...

— Ἄλλη φορὰ νὰ διαβάζεις μὲ προσοχὴ τὰ πιστοποιητικὰ κυριότητος τοῦ μουλαριοῦ. Ἐδῶ θὰ ἔβλεπες ὅτι τὸ δέκα ἑπτὰ (17) τὸ ἔκανε αὐτὸς (7) ἑπτά.

Τὸ λέει καὶ τὸ ξαναλέει ὁ Μ... πὼς αὐτὸ ποὺ ἔπαθε τοῦ ἔγινε ἕνα καλὸ μάθημα.

Καὶ ἀπὸ τότε ὅτι χαρτὶ πέρνει στὰ χέρια του τὸ διαβάζει καλὰ καὶ μὲ τὰ λίγα γράμματα ποὺ ξέρει προσπαθεῖ νὰ μαθαίνει περισσότερα.

Δ.Π. ΣΑΡΩΛΙΑΣ

Ἔθιμα καὶ παραδόσεις

5) ΟΙ ΑΠΟΚΡΙΕΣ

Ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ Τριώδιου κατὰ γειτονιὲς ἀνάβαμε φωτιές. Κατακλέβαμε τὶς φράχτες καὶ τὶς γειτονιὲς τραγάδες ἀπὸ ξύλα, καὶ γενικὰ χαλάγαμε τὸν κόσμο στὸ νὰ παρουσιάσει ἡ γειτονιά μας τὴ μεγαλύτερη φωτιά. Στὶς φωτιὲς αὐτὲς μαζευόμαστε τὰ Σαββατόβραδα καὶ τὰ Κυριακόβραδα ὅλη ἡ κειτονιὰ μὲ τὰ φαγητά μας, τὶς πίττες μας καὶ τὰ κρασιά μας, τραγουδούσαμε, χορεύαμε καὶ γλεντούσαμε ὅλοι μὲ μεγάλο κέφι, ὧς τὸ πρωῖ πολλὲς φορές.

6) ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

(25 Μαρτίου)

Σὰν μαθητὲς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κάθε χρόνο στὶς 25 Μαρτίου πανηγυρίζαμε τὴν Ἐθνική μας Γιορτή, ντυμένοι μὲ Ἐθνικὲς στολές, μὲ Σημαῖες, μὲ χοροὺς καὶ ἐθνικὰ τραγούδια.

Μετὰ τὴ δοξολογία στὴν Ἐκκλησία μας, γυρίζαμε στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ μας, ὅπου εἶχε μαζευτεῖ ὅλο τὸ χωριό. Ἐκεῖ ἀνεβαίναμε ἐπὶ πεζοῦλι στὸν Πλάτανο καὶ ἀπαγγέλαμε τὰ ποιήματα, ποὺ μᾶς καμάρωναν οἱ παππούδες καὶ οἱ γιαγιές μας, οἱ πατεράδες μας καὶ οἱ μανάδες μας κι ὅλοι οἱ συγχωριανοί μας. Τὴ νύχτα δέ, μὲ τὰ ρετσινόκερια, τὶς γκουδοῦνες καὶ τὰ χάρτινα φανάρια, κάναμε τὴ λαμπαδοφορία γυρίζοντας στὸ χωριὸ καὶ τραγουδώντας Ἐθνικὰ τραγούδια μαζὶ μὲ τοὺς μακαρίτες τοὺς δασκάλους μας.

7) ΤΟ ΠΑΣΧΑ ('Η Πασχαλιὰ)

Μὲ τοὺς μακαρίτες γονεῖς μας πηγαίναμε στὴν Ἐκκλησία φορῶντες τὰ γιορτινά μας ροῦχα. Τὸ γιερτάζαμε καὶ τὶς τρεῖς ἡμέρες. Τὸ ἀπόγευμα στὴν Ἀγάπη στὴ 2 ἡ ὥρα, τελειώνοντας ἡ λειτουργία, γυρίζαμε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ στὸν «Πλάτανο στὴ Βρύση» καὶ στήναμε τὸ χορό. Μπροστὰ οἱ ἄνδρες κι ἀκολουθοῦσαν οἱ γυναῖκες. Χορὸς στὰ τρία δίχως ὄργανα. Θυμάμαι ἕνα ἀπὸ τὰ τραγούδια «τρία πυλέκια κρινέμασαν... στὸ πλάτανο στὴ βρύση». Τὸ ἔλεγαν οἱ ἄνδρες καὶ τὸ ἐπαναλάμβαναν οἱ γυναῖκες. Καὶ ἄλλοι μικρότεροι χοροὶ γίνονταν στὶς Ἐκκλησίες, στὸν ἀνοιχτὸ χῶρο, στὶς γειτονιές. Θυμᾶμαι: «Ἀλωνάκι», στὰ «Ζησέϊκα», στὰ «Μάρμαρα», στὸ «Ψάραχο», στὴ γειτονιά μου, καὶ σ' ἄλλες μεριές.

Ν. ΚΩΣΤΑΒΑΡΑΣ
Ταγ)χης Χωρ)κῆς ἐ.ά.